

Protokoll

- Ämne: Rådet för filmpedagogiska frågor – Rådsmöte 2/2021
- Datum och tid: 2021-10-21, 13.00-15.00
- Plats: Biblioteksrummet, Filmhuset samt via länk på Zoom
- Närvarande: Daniel Lundquist (Föreningen för filmfestivaler), ordförande
Carolina Falk (Filmregionerna)
Nicklas Wedin (Filmhögskolor)
Per Eriksson (Sveriges förenade filmstudios)
Rose-Marie Strand (Föreningen Filmdistributörerna)
Carin Granath (Föreningen film och mediepedagogik)
Maarit Jaakola (Nordicom)
Olle Agebro (Riksföreningen Biograferna)
- Samt:
Christina Preisler Schedin, adjungerad chefsrepresentant
Anna Håkansson, Redaktör Barn och Unga, avdelning
Film & samhälle adjungerad
Nubar Onatli, protokollförare
- Frånvarande: Anna Sofia Rossholm (filmvetenskapen)

Rådet för filmpedagogiska frågor

§1 Ordförande öppnar mötet

Ordföranden öppnade mötet.

§2 Fastställande av dagordningen

Material: Dagordning

Beslut:

- Dagordningen godkändes.

§3 Anmälan av nya ledamöter

Nicklas Wedin uppgav att han numera är ordinarie ledamot för Filmhögskolor medan Linda Sternö är suppleant.

§4 Val av justerare

Nicklas Wedin och Carolina Falk utsågs till att justera dagens protokoll.

§5 Skolbiorapport/kampanj

Nästa steg samt hur stödet till filmkulturell verksamhet för barn och unga följs upp.

Christina Preisler Schedin berättade om skolbiorapporten. Ett sätt att mäta filmkunnighet för barn är skolbioenkäten som skickas ut till landets alla kommuner årligen. 2020 års rapport visar att en majoritet vill gå tillbaka till skolbio på biograferna när pandemirestriktionerna tillåter det. Filmregionerna har tagit fram en skolbiohandledning om hur man går på bio. Tanken är att biobesök ska likställas med ett kulturevenemang, som till exempel teaterbesök.

Anna Håkansson informerade om att en skolbiokampanj som Filminstitutet påbörjade innan pandemin tillsammans med regionerna. Filminstitutet deltog i höstas i den årliga biografägarkongressen. Kampanjen består av tre moment; inspirationsfilmer, sammanfattning av ett antal argument som funkar på fler nivåer, från lärare till kommuntjänstemän och en ny och informativ del av Filminstitutets hemsida. Kampanjen handlar om att framhålla det som finns tillgängligt för skolbio och det filmkulturella stödet som Filminstitutet har. Man vill med detta entusiasmera och få fler att söka stödet. Filminstitutet fungerar här som en samordnare och lyfter andra aktörer.

Daniel Lundquist väckte frågan om lösningar på problemet med att färre går på skolbio. Kommer man att gå på skolbio på biograf som innan pandemin, eller kommer man att föredra att se film i klassrummet? Rose Marie framförde att hon värnar om skolbion i biografen. Film i klassrummet är endast ett komplement. Per Eriksson ansåg att film i klassrummet och film på bio är två vitt skilda saker. Båda saker är viktiga. Olle Agebro menade att biograferna ville ha skolbio i biosalongerna. Biograferna har en bra dialog med kommunerna men hans bild var att det saknas rätt verktyg för att få det att hända. Carolina Falk framförde att regionerna bett henne ta upp en del frågor. Innan pandemin såg man att skolbiosiffror sjunkit. Hon frågade om det kan ha påverkat skolbion att Filminstitutet utvidgade det filmkulturella stödet till att omfatta mer än skolbio. Vidare

frågade hon vilket mandat Filminstitutet har om en kommun förbinder sig till något som de sedan inte uppfyller. Vilka påtryckningar kan Filminstitutet ha? Christina Preisler Schedin svarade på frågorna och beskrev syftet med det filmkulturella stödet. Skolbio är endast en del av filmkulturella stödet. Det finns utrymme för alla som söker stöd för skolbio, givet att de uppfyller kriterier och inte sökt mer än tre år, att få sin ansökan beviljad. Skolbiosiffrorna kan därför inte ha med stödet att göra. Vad gäller kommunerna förklarade hon att Filminstitutet inte kan påverka kommunerna då man har kommunalt självstyre. Kommunerna som beviljats stöd ska visa ~~att de ska~~ att de ska utföra projektet långsiktigt men det kan uppstå saker på vägen som påverkar resultatet. Filminstitutet saknar statistik över skolbion. Per Eriksson påpekade att biografer har svårt att driva skolbio på regelrätt basis. Det behövs en mellanhand mellan skolan och biografen. Han klargjorde även att innan det filmkulturella stödets korrigerings, hade skolbiostatistiken halverats och ett sätt att vidga riktlinjerna var att få med helhetstänket kring pedagogiken. Det var ett sätt att lyfta fram hela kedjan, då skolbion var en del av kedjan. Det går att diskutera om justeringen av stödet har påverkat skolbiosiffrorna men han tror inte det. Det skulle underlätta med en mellanhand som kan söka stödet. Då behöver man få med kommunerna redan från början. Med mellanhand menas någon som gör arbetet åt kommunerna. Han tog upp exemplet Linköpings kommun där Studieförbundet genomförde skolbiovisningar. De sökte stödet med hjälp av ett styrelsebeslut, där det hävdades att det var en kommunal verksamhet då de fick stöd från kommuner. Det skulle ~~det~~ vara intressant med någon som skulle söka pengar för satsning på spekulationer. Christina Preisler Schedin berättade att man för tre år sedan såg en ökning av ansökningar och då höjde stödsumman. Dock har ansökningarna inte ökat den senaste tiden. Carolina Falk berättade att Danmark har ett annat sätt att arbeta på som är framgångsrikt. Filminstitutet i Danmark är de som gör mellanarbetet, de väljer ut ett antal titlar som finns i distribution. De har haft fantastiska siffror. Det är en modell att fundera på. Rose-Marie Strand instämde inte i Carolina Falks påstående om att Danmark har ett framgångsrikt sätt. Filmregionerna måste driva frågan och våga mer. Sörmland till exempel är en region har bra resultat med elever som går på skolbio. Det är viktigt att Filminstitutet har ett signalvärde i denna fråga. Genom det filmkulturella stödet förmedlar man ett budskap till kommunerna att skolbio är viktigt. Carin Granath föreslår en skolbiodag. Daniel Lundquist frågar när materialet till den Filmhistoriska modellen förväntas vara klar (se protokoll från senaste rådsmötet). Christina Preisler Schedin svarar att den planeras att vara klar den 1 december 2021.

§6 Kulturskolerapport

Hur kan filmverksamheten i Kulturskolan integreras i det filmpedagogiska arbetet på olika nivåer?

Christina Preisler Schedin berättade att egen skapande av film och rörlig bild i media efterfrågas mycket av unga. Filminstitutet har tillsammans med chefsnätverk för kulturskolorna tittat på hur man kan göra för att öka kompetens bland rektorer och lärare för att de ska börja arbeta med film och fler ska ha filmverksamhet. Man har utarbetat en enkät där man undersöker vad rektorer och lärare behöver. Tillsammans med nätverket har Filminstitutet olika aktiviteter såsom fortbildningsfilmseminarier för filmpedagoger på kulturskolan. Filminstitutet försöker även tillsammans med regionerna initiera olika nätverk för att få fler att arbeta med film i någon form. Man har börjat medverka på kulturskoledagarna och i kulturskolemagasin och försökt hitta olika indikatorer till hur man kan mäta film. Det är ett ständigt pågående arbete mot kulturskolorna. Det är dock en brist på filmpedagoger.

Daniel Lundquist påpekade att filmverksamhet inte är populärt och att största utmaningen är att locka intresserade. Det kan antingen bero på att området är nytt men också finnas andra aspekter. Carin Granath påpekade att det generellt är svårt att locka elever till kulturskolan, oavsett vilket estetiskt område det rör sig om. Carolina Falk menade att en anledning kan vara att verktygen för att göra film hemma är mycket lättillgängliga idag. Dock behövs kulturskolan då det är en mer uppstyrd form. Christina Preisler Schedin påpekade att Kulturskolan tappat många elever efter pandemin. Carin Granath menade att det finns för många ingångar till film och att man inte har lyckats bena ut de olika delarna än. Kulturskolan erbjuder bara film vilket är för brett. Nicklas Wedin tyckte att man behöver hitta deltagare men också erbjuda en kompetensutveckling och fortbildning. I nuläget när film kan göras enkelt hemma krävs lärare som kan erbjuda något extra. Lärarna ska visa möjligheterna och öppna upp ungas ögon för allt man kan göra med film. Utbildningen av lärare är därför mycket viktigt. Det är svårt att få deltagare till kurserna och det har varit många inställda kurser. Samtidigt säger rapporten att det finns enormt behov av filmskolepedagoger. Ett missförstånd är att många tror att kurserna endast är till för icke-befintlig personal. Många av skolorna har konstnärligt utbildad personal som kan gå dessa kurser och därmed vidareutbildas inom film.

§7 Filmpedagogik på lärarutbildningar

Uppdatering

Christina Preisler Schedin berättade att Filminstitutet arbetar med filmpedagogik på lärarhögskolor som nyckelaktivitet. Då det är svårare att arbeta mot praktiserande lärare börjar arbetet på lärarhögskolorna. Lärarna kan då få verktygen med sig att inkorporera film i sitt lärande. Filminstitutet arbetar tillsammans med regionerna i att få lärarutbildningen att utbilda i hur man kan använda filmpedagogiska material i utbildningen. Man vill ha uppnått målet till år 2024. Cirka tre eller fyra lärarutbildningar deltar för närvarande i projektet. Det kommer att hållas i seminarier och det ska hittas former och sätt som man kan applicera på dessa lärarutbildningar för att sedan ta det vidare till andra lärarutbildningar. Filminstitutet samarbetar även med ett forskarnätverk och tittar på forskningsprojekt och andra projekt att finansiera som passar in i de utmaningar skolan har och där det finns behov av material. Filminstitutet försöker medverka i olika sammanhang och möta Skolverket i så många sammanhang som möjligt.

Daniel Lundquist påpekade att rörlig bild och film inte tar mycket plats i nya läroplanen. Christina Preisler Schedin menade att film är ett sätt att ta in information på och att man istället får ha olika ingångar när man pratar om film. Man vill visa hur film kan fungera och ta upp ämnen utifrån film som bildningsgrund. Carolina Falk berättade hur man arbetar i Skåne. Region Skånes kulturförvaltning har inlett samtal med Malmöuniversitet avseende kultur i estetiska läroprocesser. Burlövs kommun har kommit långt i sitt arbete med film i skolan. Sedan får man se vad det landar i. Det har uttryckts önskemål att ha nätverksträff på Buff som man har tagit på sig att göra tillsammans med kulturförvaltningen och Filminstitutet. Maarit Jaakkola frågade om Filminstitutet har konkreta planer att arbeta med nationella minoriteter. Christina Preisler berättade att Filminstitutet har tagit fram ett paket med filmer, att Filminstitutet har ett stöd för att främja film för barn och unga på de nationella minoritetsspråken samt haft projektet Glöd.

§8 Filmhandledningar

Presentation av Filminstitutets arbete med urval och riktlinjer

Anna Håkansson presenterade Filminstitutets arbete med urval och riktlinjer. Filminstitutet har som mål att öka filmkunnigheten bland barn och unga i hela landet och har en del

pedagogiskt material som verktyg för det. Det finns över 100 handledningar som man kan ladda ner kostnadsfritt på Filminstitutets hemsida. Man använder sig av olika pedagogiska ingångar. Filminstitutet har bland annat arbetat med nationella minoriteter och samarbetat med RFSU för områdena sex och samlevnad.

I handledningarna finns bland annat filmklipp och undervisningsmaterial i form av diskussionsfrågor och svar. Tio filmer väljs ut per termin, urvalet gäller barn- och ungdomsfilmerna. En urvalskommitté tittar på filmerna gemensamt och bedömer om filmerna ska utgöra grund för undervisningsmaterial. Det är en förutsättning att bredd i tematiken finns. Svensk film är prioriterad likaså arthousefilm. Viktigt är även en jämn fördelning mellan kvinnor och män som regissörer.

Carolina Falk ställde en fråga från filmregionerna. Bjuder man in målgrupperna, exempelvis ungdomar, till urvalsgruppen? Anna Håkansson svarade att man inte bjuder in målgrupperna men att man värnar om att se film tillsammans med ungdomspublik. Daniel Lundquist frågade om detta har utvärderats. Anna Håkansson svarade att man är i en utvärderingsfas och att man välkomnar folk att delta i utvärderingen, i synnerhet lärare från lågstadiet och högstadiet.

§9 Övrigt

Nicklas Wedin lyfte frågan om huruvida Folkhögskolorna borde delta i det filmpedagogiska rådet. Det är viktigt att driva de frågorna som Folkhögskolorna har. De står för en annan pedagogik och når andra typer av deltagare. Christina Preisler Schedin svarade att Folkhögskolorna har varit aktuella för rådet men inte kommit med då de saknar en samlad organisation och inte är kopplade till en av organisationerna i den nationella filmpolitiken. De är viktiga men i sammanhanget kanske inte rätt.

Daniel Lundquist tog upp frågan om dagordning borde gå ut två veckor innan rådsmötet. I nuläget går dagordningen ut fyra veckor innan rådsmötet. Alla i rådet röstade för att dagordningen ska gå ut två veckor innan rådsmötet.

§10 Nästa möte

De nästkommande mötena kommer att hållas den 21 april 2022 och 20 oktober 2022.

Maila gärna synpunkter på hybridmötesformen till raden@filminstitutet.se.

§11 Mötet avslutas

Ordföranden förklarade mötet avslutat.

Vid protokollet

Justeras

Nubar Onatli

Carolina Falk

Nicklas Wedin